

Monumentnummer*: 521731

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13581/3

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>		
Willemstad		Moerdijk		Noord-Brabant		
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Benedenkade	2		4797 AV	Willemstad		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Willemstad		E			594	

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

In de directe nabijheid van de Rijksmonumenten het Wachthuis en het Arsenaal ligt in de haven van Willemstad een in 1871 gebouwd PEILHUIS in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant. Het blokvormige bouwsel ligt bij de Waterpoort en is half op de kade, half in de haven gebouwd voor het onderbrengen van een zelfregistrerende peilschaal welke de waterhoogten vastlegde. Bij de renovatie in circa 1960 is de apparatuur verwijderd en een nieuw dak gelegd. Aan de landzijde is het object door een ijzeren hek van de weg afgescheiden.

Omschrijving.

Het hoge blokvormige volume is opgetrokken in staand verband in donkere baksteen en heeft een schilddak met rode verbeterde Hollandse pannen. Rondom loopt een zinken goot op beugels. Het heeft een hoge gebosseerde bakstenen sokkel met afschuining waarboven een vlakke plint ligt, opgetrokken in IJsselsteen en ronde profiellijst. Aan de waterzijde bevinden zich in de sokkel vier ronde openingen. Centraal in het muurwerk van elk van de lange zijden ligt een segmentboogvenster met zesruits schuifraam. In de dwarsgevel aan landzijde ligt boven een ijzeren trap met negen treden de ingang, een dichte paneeldeur met een klopper die is uitgevoerd met floraal motief waarboven een gedeeld licht onder segmentboog. Strekken vormen de segmentbogen en natuursteen is toegepast in de dorpels van ramen en deur. Aan de zeezijde ligt een blinde muur.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Decoratie is toegepast in de ijzeren trap, waarvan iedere trede is voorzien van een hangende geschulpte rand. Verder hangt links van de ingang aan een smeedijzeren arm een rond uithangbord met de naam 't Peilhuys, met zwarte letters in rood en groen gevlamd veld. Inwendig zijn de muren gepleisterd. Er ligt een houten vloer met in het midden een gat naar de waterput voor de metingen. Er is geen apparatuur aanwezig.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een typologische en technische ontwikkeling verbonden met het havenkarakter van de stad. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens de esthetische kwaliteit en typologie, in de vormgeving is door middel van de sokkel met rustica aansluiting gezocht bij de robuuste uitvoering van de haven met omgeving. Het heeft ensemblewaarde wegens de situering bij de Waterpoort in de directe nabijheid van de beide Rijksmonumenten. Het object is in z'n hoofdvorm gaaf bewaard gebleven en is betrekkelijk zeldzaam.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterweg, werf en haven

Functie

Peilschaal